

Către,
UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
În atenția domnului rector
Prof. univ. dr. Ionuț Cezar Spînu,
BIROUL ELECTORAL AL UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA
În atenția domnului președinte
Prof. dr. ing. DAN-VIOREL MANCAȘ,
DEPARTAMENTUL JURIDIC AL UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Subsemnatul, SEVASTIAN CERCEL, profesor la Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept, în calitate de candidat la onoranta funcție de rector al Universității din Craiova, observând calendarul public al alegerilor pentru rector și diposițiile legale, naționale și interne, aplicabile, vă supun atenției următoarele:

În conformitate cu:

- Legea învățământului superior nr. 199/ 2023, în special cap. XVII ”Conducerea instituțiilor de învățământ superior”, art. 131-146, observând dispozițiile art. 138;
- Metodologia cadru din 2023 referitoare la procesul de stabilire și de alegere a structurilor și funcțiilor de conducere la nivelul instituției de învățământ superior, capitolul I Dispoziții generale, art. 1-9, observând dispozițiile art. 8, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6.227 din 5 septembrie 2023, publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 805 din 6 septembrie 2023.
- Metodologia de constituire și funcționare a Biroului electoral al Universității din Craiova, a birourilor electorale ale secțiilor de votare și a comisiilor electorale de la nivelul facultăților, adoptată de Senatul UCV la data de 29 iulie 2023, în special dispozițiile art. 7- 9;
- Metodologia de alegere a rectorului Universității din Craiova, adoptată de Senatul UCV la data de 7 septembrie 2023;
- Carta Universității din Craiova adoptată de Senatul universitar la data 12. 03. 2020, în vigoare la începutul procesului de alegere a structurilor și funcțiilor de conducere la nivelul Universității din Craiova din anul 2023;
- Carta Universității din Craiova adoptată de Senatul universitar la data 28. 11. 2023, care în acest moment este postată pe site-ul instituției cu mențiunea ”proiect” și care, din informații neasumate instituțional și necomunicate până în acest moment, a primit un aviz favorabil sub rezerva preluării unor observații (care până în acest moment nu au fost asumate instituțional).
- informațiile publice privind desfășurarea proceselor electorale în cadrul universităților din Consorțiul Universitaria, din care face parte și Universitatea din Craiova, în special Rezoluția consorțiului din 12-14 octombrie 2023, disponibilă și la adresa:
<https://unibuc.ro/rezolutia-consortiului-universitaria-universitatea-ovidius-din-constantia-12-14-octombrie-2023/>

Observând răspunsul Biroului Electoral al Universității din Craiova nr. 7579/ 11.12.2023 cu privire la solicitarea nr. 7569/11.12.2023, menționez următoarele:

- Vă rog să observați că în solicitarea menționată erau două aspecte distincte. Primul, care privea chestiunea pentru care s-a răspuns. Cel de al doilea, care privește încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. 4 din Metodologia de alegere a rectorului Universității din Craiova, care cred că nu poate fi suspectat de prematuritate. Pe de altă parte, apreciind sincer celeritatea și acribia procedurală a BEUC, vă rog să apreciați ca fiind legitimă așteptarea mea că aceeași exactitate și corectitudine să se regăsească în analiza fondului cauzei.

Vă rog să primiți prezenta prin care reiterez solicitările mele și să analizați temeinicia lor la finalul zile de 12. 12. 2023, adică după încheierea perioade de depunere a candidaturilor pentru funcția de rector, având în vedere că în această etapă a procedurii termenele sunt prevăzute pe zile, conform calendarului public afișat.

Vă rog să analizați candidatura depusă de dl. prof. univ. dr. Ionuț Cezar Spînu pentru funcția de rector al Universității din Craiova, care exercită în prezent al doilea mandat de rector, pentru perioada martie 2020- martie 2024 și să observați că depunerea acesteia încalcă normele menționate, așa încât urmează a fi respinsă și a se aplica în mod corespunzător art. 7 alin. 1 lit. c) din Metodologia de constituire și funcționare a Biroului electoral al Universității din Craiova.

Motivele de fapt și de drept sunt următoarele:

I. Norme aplicabile situației supuse analizei.

Mai întâi, cadrul normativ aplicabil a cunoscut, în timp, o anumită evoluție, astfel încât este important să fie stabilită norma aplicabilă situației semnalate. Legea învățământului superior nr. 199/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 614 din 5 iulie 2023 și a intrat în vigoare la 3 septembrie 2023 și prevede un termen de 1 an în care instituțiile de învățământ superior să actualizeze normele interne, în special, Carta.

În al doilea rând, la momentul începerii procesului de alegere a structurilor și funcțiilor de conducere la nivelul Universității din Craiova din anul 2023 este în vigoare, pentru Universitatea din Craiova, Carta Universității adoptată de Senatul universitar la data 12. 03. 2020. Dispozițiile sale urmează să se aplice întregului proces de alegere, indiferent dacă pe parcursul acestuia intervin modificări, în conformitate cu art. 6 din Codul civil, cu denumirea marginală ”Aplicarea în timp a legii civile”, coroborat cu dispozițiile generale din Capitolul I, art. 3-5 din Codul civil și în conformitate cu normele constituționale aplicabile.

II. Alegerile sunt reglementate ca un proces unic.

Procesul electoral pentru structurile și funcțiile de conducere este reglementat și privit de normele naționale și interne ca **un proces unic**, cu mai multe etape specifice, așa încât normele aplicabile întregului proces sunt cele în vigoare la momentul începerii acestuia. Sintetic, indiferent de alte considerații, schimbarea regulilor privind alegerile este posibilă înainte de începerea acestora, în anumite condiții expres prevăzute de lege și este interzisă în timpul desfășurării lor. Simpla inițiativă de a schimba aceste ”reguli în timpul jocului” are numeroase conotații pe diferite planuri. În cauza de față relevantă este împrejurarea că la nivelul normelor imperative, în sistemul normativ, în general, și în sistemul alegerilor universitare, în special, este interzisă această practică din motive care au în vedere interesul general.

În aceste condiții, nu are relevanță dacă proiectul de Cartă adoptat de senatul universitar la 28. 11. 2023 a primit sau nu avizul Ministerului Educației. Însă, dacă este corectă informația că acest proiect a primit avizul favorabil sub rezerva preluării unor observații, este ușor de observat că procesul de adoptare și de intrare în vigoare a normelor respective va continua până în momentul în care Senatul Universității din Craiova va avea, procedural, posibilitatea să analizeze și să voteze observațiile ministerului, care astfel vor fi ”preluate”.

Din perspectiva intrării în vigoare a noimei interne, fără a insista asupra unor detalii de tehnică juridică, vă rog să observați că în prezent proiectul de Carta adoptată de senatul universitar la 28. 11. 2023 este postat pe site-ul instituțional <https://www.ucv.ro/invatamant/management/regulamente/indezbatere.php>, cu această mențiune ”Proiect Carta Ucv2023”. În consecință, chiar Universitatea din Craiova reprezentată prin rectorul în funcție afirmă public un aspect esențial:

avem în față un ”proiect de Cartă”, iar nu ”Carta”. În consecință, este în vigoare norma din Carta adoptată de senatul universitar în martie 2020.

Sunt universități partenere în Consorțiu Universitaria care au o singură Metodologie de alegeri, tocmai pentru a respecta unicitatea procesului electoral. Împrejurarea că UCV are mai multe metodologii nu poate să impună o altă soluție. La vârful ierarhiei normative interne există o singură Cartă, care asigură aplicarea unitară a normelor interne și respectarea principiului legalității.

III. Mandatul rectorului UCV poate fi înnoit cel mult o dată.

În acest context normativ, vă rog să observați că în cauză sunt aplicabile dispozițiile art. 56 din Carta Universității din Craiova adoptată de Senatul universitar la data 12. 03. 2020, care prevăd clar, în materia mandatelor rectorului Universității din Craiova: **”Mandatul poate fi înnoit cel mult o dată”**.

Pe un alt plan, relevant în cauză, vă rog să observați că în martie 2020 și în noiembrie 2023 rector în funcție era chiar dl. prof. univ. dr. Ionuț Spînu, care a participat la procedura de adoptare a normelor direct și nemijlocit. Între cele două momente există mai multe asemănări, dar și o deosebire foarte importantă. În noiembrie 2023, domnia sa a instrumentat procedura modificării Cartei UCV direct și nemijlocit, pentru a servi unui interes propriu, acela pe care îl susține acum când afirmă principiul libertății candidaturilor în contextul normativ impus prin implicarea personală.

În concluzie, candidatura sa nu poate să fie acceptată în conformitate cu normele aplicabile procesului electoral organizat în cadrul instituției noastre în această perioadă pentru că încalcă norma potrivit căreia ”mandatul poate fi înnoit cel mult o dată”.

IV. Îndatoriri în Consorțiul Universitaria

Pe un alt plan, Universitatea din Craiova este parte a Consorțiului Universitaria în cadrul căruia și-a asumat public respectarea unor standarde academice, care includ și normele în materia analizată. În cauză, relevant este chiar principiul privind aplicarea consecventă a normelor interne și a bunelor practici academice. Sintetic, în practica Universității din Craiova nu există un precedent în care rectorul în funcție să inițieze, să susțină și să impună schimbarea Cartei pentru a își deschide drumul către al treilea mandat. În general, este acceptat că rectorul în funcție are un avantaj electoral în competiția internă când candidează pentru un nou mandat. În acest context, este legitim ca, în general, comunitățile academice să limiteze mandatele liderului, așa încât acestea să fie previzibile. În practica universitară națională, impusă prin norme legale într-o anumită măsură, s-a stabilit regula ”maxim două mandate pentru rector”. Chiar s-a discutat dacă această soluție juridică se impune și la alte funcții de conducere.

V. Aspecte procedurale

Pentru soluționarea acestei situații fără precedent în comunitatea noastră vă rog să solicitați avizul Departamentului juridic al Universității din Craiova, având în vedere că prezenta procedură constituie o primă etapă în demersurile legale care pot să fie realizate pentru clarificarea deplină a acestei situații. În egală măsură, poate să fie solicitat un punct de vedere al Ministerului Educației în această chestiune.

Pe de altă parte, îi rog politicos pe profesorii care sunt membrii ai Biroului electoral universitar, care pe parcursul procesului electoral, în special din momentul în care, la 1 octombrie 2023, mi-am anunțat intenția de a candida la funcția de rector, au avut poziții publice în această

chestiune, adică s-au pronunțat deja anterior, să se abțină și să nu participe la lucrările ședinței în care va fi analizată prezenta.

De asemenea, vă rog să observați că potrivit art. 4 alin. 4 din Metodologia de alegere a rectorului Universității din Craiova, adoptată de Senatul UCV la data de 7 septembrie 2023, se prevede: ”Dacă la data primei convocări nu este realizat cvorumul, va fi programat un nou tur de scrutin, în termen de maximum două zile cu încadrarea în calendarul alegerilor”. Însă, în calendarul public al alegerilor se prevede că primul tur este la 14 decembrie 2023, iar cel de-al doilea tur este la 18 decembrie 2023. Indiferent de sistemul utilizat pentru numărarea zilelor între datele de 14 și 18 este imposibil să se susțină că sunt ”maximum două zile”, așa încât vă rog să dispuneți măsurile care se impun.

VI. Norma internă nu încalcă legea nouă.

În cadrul Universității din Craiova s-a apreciat, la un moment dat, că această soluție juridică trebuie consemnată în Cartă, tocmai pentru a evita situații ca cea în care ne aflăm. Norma respectivă are acum un rol esențial în soluționarea situațiilor tranzitorii.

Pe fond, apreciez că norma internă care prevede că mandatul rectorului UCV poate fi înnoit cel mult o dată, **nu este contrară dispozițiile legale actuale, art. 138 alin. 5 din L. 199/20023.**

Norma a fost adoptată de comunitatea noastră academică și face parte din garanțiile specifice vieții noastre universitare, asigurând specificitatea soluțiilor noastre în această materie. Sintetic, în această materie, cazul Universității din Craiova este unic în spațiul universitar românesc, așa cum fiecare universitate poate configura un spațiu juridic propriu prin normele interne, și trebuie analizată situația semnalată având în vedere tocmai această particularitate, fără extrapolări și analogii.

Mai întâi, norma este clară în sensul că ”o persoană nu poate ocupa funcția de rector la aceeași instituției de învățământ superior pentru mai mult de două mandate”. *Per a contrario*, o persoană poate ocupa funcția de rector pentru mai puțin de două mandate. În plus, o persoană nu poate ocupa funcția de rector pentru 3 sau mai multe mandate.

În al doilea rând, se poate observa că interdicția de a ocupa mai mult de două mandate funcția de rector este prevăzută în ambele legi – legea veche și legea nouă. Faptul că mandatul este în legea nouă de 5 ani, nu are nici o relevanță asupra soluției juridice care impune Limitarea numărului de mandate. La fel s-a întâmplat cu modificarea duratei mandatului Președintelui României prin revizuirea Constituției din 2003. Nimeni nu a încercat să susțină atunci că o persoană care a avut două mandate de 4 ani, conform Constituției vechi, poate să mai aibă două de 5 ani sub Constituția nouă. Există o jurisprudență națională constantă de 20 de ani în materia mandatului Președintelui României. În acest context, este dificil să se afirme contrariul pentru mandatul de rector, chiar dacă în ședința Senatului Universității din Craiova din 28. 11. 2023, desfășurată cu numeroase neregularități, despre care am discutat public și vom mai avea posibilitatea să discutăm, prin schimbarea CARTEI UCV s-ar fi propus schimbarea regulilor în timpul jocului, tocmai cu intenția pregătirii posibilității de a candida pentru al treilea mandat pentru rectorul în funcție.

Astfel, față de cele menționate, este neeligibilă candidatura dl. prof. dr. Ionut Spînu având în vedere prevederilor **art. 56 alin. (2) din Carta Universității din Craiova, forma în vigoare practic în prezent.**

Potrivit dispozițiilor antemenționate: *„Durata mandatului de rector este de 4 ani. Mandatul poate fi înnoit cel mult o dată, în urma unei noi desemnări ca rector, conform*

prevederilor prezentei Carte. O persoană nu poate fi rector al Universității din Craiova pentru mai mult de 8 ani, indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora.”

În acest sens, vă solicităm să observați faptul că dl. prof. dr. Ionut Spînu a atins numărul maxim de mandate, fiind în imposibilitatea de a candida și în acest scrutin.

Durata unui mandat trebuie **raportată la momentul investirii în funcție**, constituind astfel un aspect de importanță crucială în analiza eligibilității unei candidaturi.

În acest caz, durata mandatului este determinată de reglementările existente la momentul investirii în funcției, ce stabileau un termen de 4 ani.

Sub imperiul legii vechi, s-au derulat două mandate succesive de rector ale dl. prof. dr. Ionut Spînu, conform normelor legale în vigoare la momentul respectiv, totalizându-se astfel 8 ani în funcția de rector al Universității din Craiova.

Conform **art. 6 alin. (2) din Codul Civil**: *actele și faptele juridice încheiate înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii lor.*

Or, situațiile juridice sunt guvernate de legea în vigoare la momentul începerii lor. În această situație, durata mandatului este guvernată de legea veche, ce prevedea mandatul de 4 ani.

Având în vedere modificările legislative conform Legii 199/2023 care stipulează în prezent că *"Durata mandatului de rector este de 5 ani. O persoană nu poate ocupa funcția de rector la aceeași instituție de învățământ superior pentru mai mult de două mandate"*, este evident faptul că prin prisma dispozițiilor aplicării legii în timp, aceste dispoziții legale nu înlătură pentru trecut forma legii care limita durata maximă a funcției de rector la două mandate de 4 ani.

La momentul depunerii candidaturii de față, dl. prof. dr. Ionut Spînu are deja împlinite condițiile pentru două mandate, fiecare cu o durată de 4 ani, conform legislației în vigoare la momentul investirii sale în funcție, totalizând 8 ani în funcția de rector al Universității din Craiova.

Faptul că, la momentul depunerii candidaturii, dl. prof. dr. Ionut Spînu are deja împlinite condițiile pentru două mandate sub legislația anterioară, subliniază că **el depășește limita legală a numărului de mandate stabilită inclusiv de noua lege**. Permitearea candidaturii sale ar eluda dispozițiile legale și ar crea un precedent neconform cu normele juridice în vigoare.

Orice interpretare contrară ar desconsidera stabilitatea și certitudinea juridică, deoarece s-ar ignora contextul și regulile legale care guvernau situația în discuție la momentul începerii mandatului. În logica pe care o propune domnia sa se poate ajunge la o situație absurdă: legea prevede constant că mandatele rectorului sunt limitate la două, iar în practică, prin modificări succesive țintite, mandatul rectorului sunt nelimitate.

Totodată, subliniez faptul că modificările aduse de legea nouă în privința duratei mandatelor se aplică **doar pentru viitor**, respectiv doar mandatelor **de 5 ani** ulterioare intrării în vigoare a noii legi. **Nu există nicio dispoziție expresă în lege sau în Carta Universității** care să prevadă că mandatele exercitate și împlinite sub incidența legii anterioare nu sunt luate în considerare în calculul limitării de două mandate introduse de legea nouă.

În această materie nu este vorba de drepturi individuale, în registrul specific analizei fondului cauzei, ci de aplicarea principiului prevăzut în lege și în normele interne ale Universității din Craiova privind numărul mandatelor de rector.

VII. Concluzii și măsuri.

Pentru motivele menționate, vă solicit să respingeți candidatura depusă de domnul prof. univ. dr. Ionuț Cezar Spînu pentru funcția de rector al Universității din Craiova, care exercită în prezent al doilea mandat de rector, pentru perioada martie 2020- martie 2024 și să aplicați în mod corespunzător art. 7 din Metodologia de constituire și funcționare a Biroului electoral al Universității din Craiova.

Vă rog să-mi comunicați cu celeritate soluția dumneavoastră, având în vedere că în calendarul public pentru desfășurarea alegerilor pentru funcția de rector este prevăzută o singură zi între depunerea candidaturilor și organizarea primului tur de scrutin.

În drept, îmi întemeiez cererea pe dispozițiile legale menționate.

Cu respect,
Prof. univ. dr. Sevastian Cercel

Craiova, 11. 12. 2023